

بررسی تأثیر کیفیت و مقدار پسماند کاغذسازی و نوع پلیمر روی خواص فیزیکی چندسازه‌های چوب پلاستیک

بابک میرزائی^{۱*}، کاظم دوست حسینی^۲، اسماعیل قاسمی^۳ و یحیی همزه^۴

*- مسئول مکاتبات، کارشناس ارشد، گروه علوم و صنایع چوب و کاغذ، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران،

پست الکترونیک: bmirzaei@hotmail.com

۲- استاد، گروه علوم و صنایع چوب و کاغذ، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران

۳- استادیار، پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران

۴- استادیار، گروه علوم و صنایع چوب و کاغذ، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران

تاریخ پذیرش: بهمن ۱۳۸۹

تاریخ دریافت: بهمن ۱۳۸۸

چکیده

در این مطالعه دو نوع پسماند، گرفته شده از کارخانه‌های چوب و کاغذ مازندران و کاغذسازی لطیف به همراه آرد چوب راش به‌عنوان پرکننده چندسازه‌های ساخته شده با پلی‌اتیلن سنگین و پلی‌پروپیلن استفاده شد. نسبت وزنی عامل جفت‌کننده، پلیمر و پرکننده به ترتیب ۲٪، ۳۸٪ و ۶۰٪ در تمام ترکیب‌ها ثابت بود و نسبت پسماند به آرد چوب ۶۰:۴۰، ۴۰:۲۰، ۲۰:۰ و ۶۰:۰ در نظر گرفته شد. چندسازه‌ها با قالب‌گیری تزریقی ساخته شده و دانسیته، جذب آب و واکنشیدگی ضخامت نتایج نشان داد که جایگزینی آرد چوب با پسماند کاغذسازی موجب افزایش دانسیته و بهبود جذب آب و واکنشیدگی ضخامت چندسازه‌ها می‌گردد. به طوری که نسبت پسماند به آرد چوب روی هر سه ویژگی مذکور تأثیر معنی‌داری داشت ولی تأثیر نوع پسماند تنها روی دانسیته معنی‌دار برآورد شد. همچنین چندسازه‌های ساخته شده با پلی‌پروپیلن دانسیته و جذب آب و واکنشیدگی ضخامت کمتری نسبت به چندسازه‌های ساخته شده با پلی‌اتیلن سنگین نشان دادند.

واژه‌های کلیدی: پسماند مازندران، پسماند لطیف، چندسازه، پلی‌پروپیلن، پلی‌اتیلن سنگین، ویژگی‌های فیزیکی.

مقدمه

استفاده از این مواد زائد برای تولید محصول‌هایی مفید بهترین راه دفع پسماندها است، زیرا می‌توان از موادی بی‌ارزش محصول‌هایی ارزشمند و به لحاظ اقتصادی مقرون به صرفه تولید کرد. در بین صنایع مختلفی که از منابع لیگنوسلولوزی به‌عنوان ماده خام استفاده می‌کنند، صنایع خمیر و کاغذ به دلیل فرآوری شیمیایی مواد خام ترکیب‌های جانبی متنوعی تولید می‌کنند که بخشی از آنها

توجه روزافزون به جنبه‌های زیست‌محیطی فعالیت‌های صنعتی، لزوم تحقیقات پیگیر جهت رفع نگرانی از بابت مخاطره‌آمیز بودن پسماندهای کارخانه‌ها را توجیه می‌کند. با توجه به قابلیت استفاده از این مواد در صنایع و مکان‌های مختلف و ایجاد ارزش افزوده برای آنها تحقیقات گسترده‌ای در سطح دنیا در حال انجام است.

کششی، ازدیاد طول در شکست، جذب آب، مدول یانگ، بلورینگی، برهم کنش پرکننده- ماتریس و پایداری حرارتی مواد مرکب را بهبود بخشید.

Abu Bakar و Ismail (۲۰۰۵) در تحقیقی به مقایسه تأثیر پسماند کاغذسازی و کائولین روی خواص مواد مرکب پروپیلن/اتیلن پروپیلن دیان مونومر پرداخته و دریافتند در مقادیر مساوی پُرکننده، مواد مرکب دارای کائولین مقاومت کششی، ازدیاد طول در شکست، جذب آب، پایداری حرارتی، پراکنندگی پرکننده و برهم کنش پرکننده- ماتریس بهتری نشان دادند و مواد مرکب دارای پسماند کاغذسازی مدول یانگ و درصد بلورینگی بالاتری داشتند.

Son و همکاران (۲۰۰۱) در تحقیقی به بررسی تأثیر اندازه ذرات آرد پسماند کاغذسازی روی ویژگی های مواد مرکب پسماند کاغذسازی و پلیمرهای ترموپلاستیک پرداختند و دریافتند که با کاهش اندازه ذرات پسماند کاغذسازی جذب آب و واکنش پذیری ضخامت کاهش یافت ولی مقاومت کششی و خمشی چندسازه ها با افزایش اندازه ذرات بهتر شد.

از عوامل مهم محدود کننده مصرف چندسازه های دارای الیاف طبیعی یا آرد چوب، جذب آب و واکنش پذیری ضخامت آنها در مجاورت رطوبت است (Tajvidi & Ebrahimi, 2002). بنابراین لازم است مطالعاتی در خصوص کاهش جذب آب و بهبود پایداری ابعاد این محصولات انجام بشود. به طوری که استفاده از پُرکننده های دیگر، که آبدوستی کمتری دارند، به همراه آرد چوب می تواند یک راه حل قابل بررسی باشد.

به عنوان پسماند وارد سیستم تصفیه آب و پساب می شود. بخشی از این مواد در سیستم تصفیه حذف شده و بخشی دیگر به عنوان پسماند^۱ باقی می ماند. استفاده از این مواد در زمینه های مختلفی مانند تولید کالاهای ساختمانی، استفاده به عنوان کود کشاورزی، استفاده مجدد در ساخت کاغذ و مقوا و تولید انرژی (مستقیم و غیرمستقیم) مورد بررسی قرار گرفته است. بنابراین نوع ماده خام ورودی به کارخانه، فرآوری و خط تولید و نوع سیستم تصفیه پساب در کیفیت پسماند تولید شده اثر مستقیم دارند. یکی از مصادیق استفاده از این مواد برای تولید کالاهای ساختمانی به کارگیری آنها به عنوان پُرکننده چندسازه هایی با ماده زمینه ای پلیمرهای ترموپلاستیک است که در این زمینه چند تحقیق در سال های اخیر انجام شده است.

Klyosov (۲۰۰۷) فرآورده ای گرانولی را که در ایالات متحده از پسماند خمیر و کاغذ تولید می شود، شرح داده است. این فرآورده با ترکیب وزنی حدود ۵۰ درصد کربنات کلسیم و کائولین و حدود ۵۰ درصد سلولز لیگنین زدایی شده (حدود ۱ تا ۴ درصد لیگنین) با نام تجاری BIODAC تولید می شود. این محصول جزء اختراعات ثبت شده در آن کشور است که عمدتاً به مصارف کشاورزی می رسد. ولی نوعی کامپوزیت با نام تجاری GeoDeck هم به عنوان فیلر از آن استفاده می کند.

Abu Bakar و Ismail (۲۰۰۶) در تحقیقی به بررسی تأثیر اصلاح شیمیایی پسماند کاغذسازی روی خواص و ویژگی های فرآورش مواد مرکب پروپیلن/اتیلن پروپیلن دیان مونومر دارای این پُرکننده پرداختند. نتایج آنها نشان داد که استیله و استری کردن مقاومت

انیدریدمالئیک محصول شرکت گیتی پسند استفاده شد. نسبت وزنی عامل جفت‌کننده، پلیمر و پرکننده به ترتیب ۲٪، ۳۸٪ و ۶۰٪ در تمام ترکیب‌ها ثابت بود و نسبت پسماند به آرد چوب ۶۰:۰، ۲۰:۴۰، ۴۰:۲۰ و ۶۰:۰ در نظر گرفته شد. فرایند اختلاط در یک اکسترودر دو مارپیچ با دمای متوسط 188°C در طول اکسترودر و سرعت چرخش پیچ 30rpm برای PP و 170°C و 20rpm برای HDPE انجام شد. سپس مخلوط حاصل با یک خردکن نیمه صنعتی به گرانول تبدیل شد. نمونه‌های آزمون طبق استاندارد ASTM با استفاده از قالب‌گیری تزریقی از گرانول‌های ترکیب‌های مختلف ساخته شدند. فرایند تزریق با دمای 170°C - 180°C - 188°C درجه سانتی‌گراد برای نواحی سه‌گانه سیلندر تزریق و فشار 110 بار، انجام شد. پیش از تزریق کل مواد به مدت حداقل 20 ساعت در دمای 100°C خشک شدند تا رطوبت خود را از دست بدهند. محاسبه خواص فیزیکی نمونه‌ها شامل دانسیته، جذب آب و واکنشیدگی ضخامت 24 ساعته مطابق استاندارد ASTM D 7031 انجام شد. از ترازو و کولیس دیجیتال با دقت 0.01g و 0.01mm برای اندازه‌گیری استفاده شد. برای بررسی و مقایسه خواص نمونه‌ها از آزمون تجزیه واریانس در سطوح اطمینان 95% و 99% در قالب طرح کاملاً تصادفی استفاده شد. در مواردی که تفاوت نمونه‌های مختلف مورد مقایسه معنی‌دار تشخیص داده شد، با استفاده از آزمون چند دامنه‌ای دانکن جداسازی میانگین‌ها انجام شد.

با توجه به اهمیت چندسازه‌های چوب پلاستیک^۲ و حجم زیاد پسماند کارخانه‌های کاغذسازی در ایران بررسی تأثیر جایگزینی آرد چوب با پسماند کاغذسازی و اثر نوع پسماند و پلیمر روی ویژگی‌های فیزیکی چندسازه‌ها در این مطالعه مورد توجه قرار گرفته است.

مواد و روشها

عوامل متغیر در تحقیق حاضر در جدول ۱ ذکر شده‌اند. بقیه موارد مانند فاکتورهای فرایندی جزء عوامل ثابت در نظر گرفته شد. پسماند مورد استفاده در این تحقیق از کارخانه‌های کاغذسازی چوب و کاغذ مازندران و کاغذسازی لطیف تهیه شد. مشخصات منابع اخذ پسماند در جدول ۲ آمده است. برای جلوگیری از حملات قارچی پسماند تهیه شده ابتدا کاملاً خشک شد، سپس با الک 40 مش آسیاب گردید و در کیسه‌های دربسته نگهداری شد. آرد چوب مورد استفاده، چوب راش آسیاب و الک شده با الک 40 مش بود. از پلی‌اتیلن و پلی‌پروپیلن به‌عنوان ماده زمینه در ساخت مواد مرکب استفاده شد. پلی‌اتیلن مورد استفاده پلی‌اتیلن سنگین (HDPE) درجه ۵۲۱۸ با شاخص جریان مذاب min (MFI) $18\text{g}/10$ محصلول پتروشیمی اراک و پلی‌پروپیلن (PP) مورد استفاده درجه H 1500 با شاخص جریان مذاب $11\text{g}/10\text{min}$ محصول شرکت Hyundai بود. به‌عنوان عامل جفت‌کننده از پلی‌پروپیلن گرافت شده با مالئیک‌انیدرید (MAPP) با نام تجاری Priex درجه 20093 با 2% انیدریدمالئیک محصول شرکت Solvay و پلی‌اتیلن گرافت شده با مالئیک‌انیدرید (MAPE) با 1%

جدول ۱- عوامل متغیر در این مطالعه

عامل متغیر	علامت	تعداد سطح	نوع یا مقدار
نوع پلیمر	A	۲	HDPE و PP
نوع پسماند	B	۲	مازندران و لطیف
درصد پسماند	C	۴	۶۰، ۴۰، ۲۰، ۰

جدول ۲- مشخصات منابع دریافت پسماند

ویژگی	کارخانه چوب و کاغذ مازندران	کارخانه لطیف
فرایند تولید خمیر	CMP, NSSC	جوهرزدایی
نوع کاغذ تولیدی	چاپ و تحریر، فلوتینگ	بهداشتی
ظرفیت تولید کاغذ (تن در سال)	۱۷۵۰۰۰	۵۰۰۰۰
نوع سیستم تصفیه پساب	ثانویه	اولیه
پسماند تولید (تن در روز)	۱۲۰-۱۵۰	۱۵-۱۷

نتایج

ویژگی‌های اندازه‌گیری شده دو نوع پسماند در جدول ۳ ارائه شده‌اند.

جدول ۳- ویژگی‌های پسماندهای استفاده شده

ویژگی	پسماند مازندران	پسماند لطیف
pH	۷/۸	۷/۱
درصد رطوبت	۱۷۲/۵	۴۳/۱
ضریب لاغری الیاف (قبل از آسیاب)	۴۳/۸	۶۵/۵
درصد مواد معدنی	۳۹/۵	۴۴/۸

نتایج تجزیه واریانس عوامل متغیر مورد بررسی بر ویژگی‌های فیزیکی چندسازه‌ها در جدول ۴ ارائه شده‌اند.

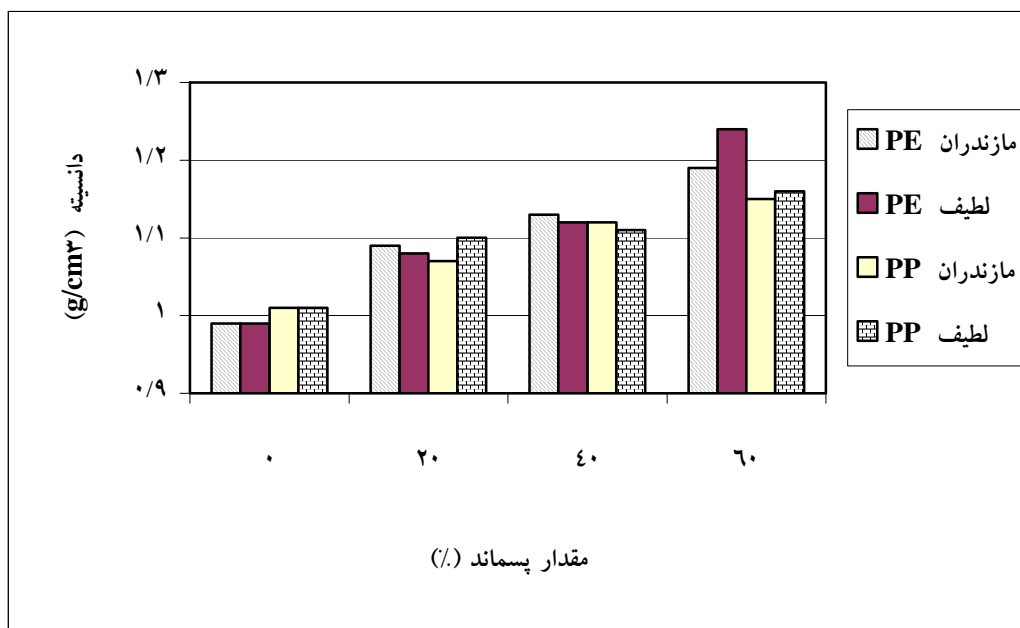
جدول ۴- نتایج تجزیه واریانس اثر عوامل متغیر ساخت

اثرهای مستقل و متقابل							ویژگی
ABC	BC	AC	AB	C	B	A	
**	**	**	n.s.	**	**	**	دانسیته
n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	**	n.s.	*	جذب آب
n.s.	n.s.	*	n.s.	**	n.s.	**	واکسیدگی ضخامت

** (معنی‌دار در سطح ۱٪) * (معنی‌دار در سطح ۵٪) n.s. (معنی‌دار نیست)

مازندران شده است. بررسی اثر مستقل مقدار پسماند نشان می‌دهد که هر یک از سطوح پسماند توسط گروه‌بندی دانکن در یک گروه جدا قرار می‌گیرند. به طوری که تیمار دارای پسماند خالص با دانسیته $1/2 \text{ g/cm}^3$ در گروه a و تیمار بدون پسماند (آرد چوب خالص) با دانسیته 1 g/cm^3 در گروه d قرار گرفت.

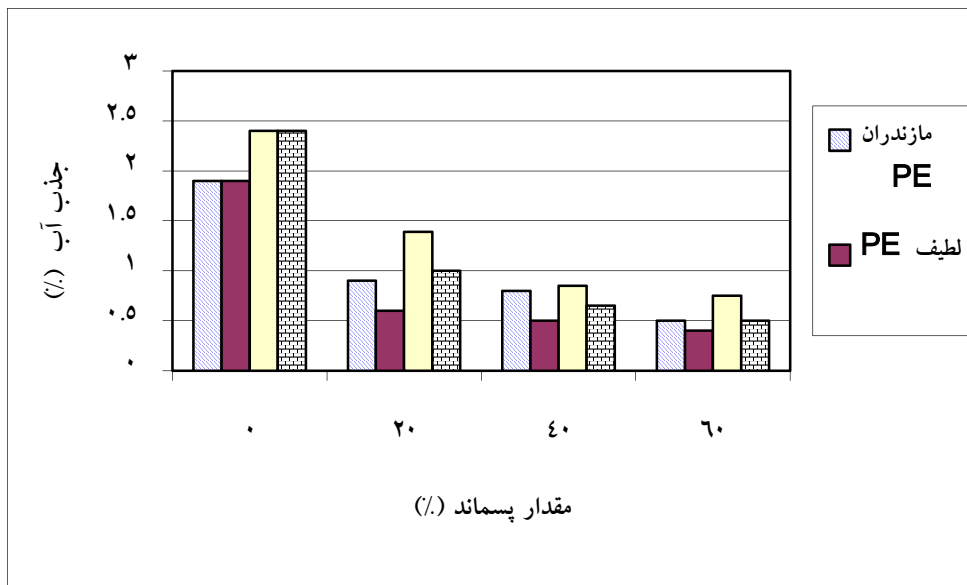
تأثیر مقدار و نوع پسماند و نوع پلیمر روی دانسیته چندسازه‌ها در شکل ۱ آمده است. نتایج آنالیز آماری نشان می‌دهد که تأثیر مستقل نوع پلیمر روی دانسیته معنی‌دار است و چندسازه‌های ساخته شده با HDPE دانسیته بالاتری دارند. همچنین پسماند کاغذسازی لطیف باعث بیشتر شدن دانسیته در مقایسه با پسماند چوب و کاغذ

شکل ۱- اثر نوع و مقدار پسماند و نوع پلیمر روی دانسیته چندسازه‌ها

که بررسی اثر مستقل مقدار پسماند نشان می‌دهد که سطوح ۴۰ و ۶۰٪ پسماند با جذب آب $0.7 - 0.55$ ٪ مشترکاً در گروه a قرار گرفته و کمترین جذب آب را نشان می‌دهند و پسماند دارای آرد چوب خالص با جذب آب 2.1 ٪ بیشترین جذب آب را داشته و در گروه C قرار می‌گیرد.

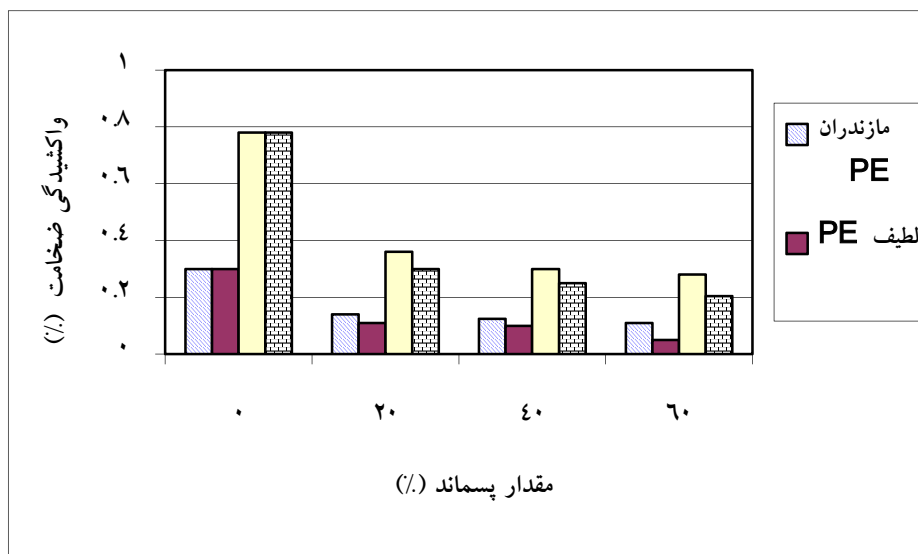
شکل ۲ تأثیر مقدار و نوع پسماند و نوع پلیمر را روی جذب آب چندسازه‌ها نشان می‌دهد. نتایج آنالیز آماری نشان می‌دهد که تأثیر مستقل نوع پلیمر روی جذب آب نمونه‌ها معنی‌دار است و چندسازه‌های ساخته شده با PP جذب آب کمتری دارند. هرچند چندسازه‌های دارای پسماند مازندران کمی جذب آب بیشتری داشتند ولی نوع پسماند روی جذب آب تأثیر معنی‌داری نداشت. به نحوی

شکل ۲- اثر نوع و مقدار پسماند و نوع پلیمر روی جذب آب چندسازه‌ها

گروه‌بندی دانکن تیمار آرد چوب خالص با بیشترین واکنشیدگی ضخامت را در گروه b و بقیه تیمارها را با کمترین واکنشیدگی ضخامت مشترکاً در گروه a قرار می‌دهد. به عبارت دیگر جایگزینی تنها ۲۰٪ آرد چوب با پسماند کاغذسازی باعث بهبود معنی‌دار ثبات ابعاد چندسازه شده است.

تأثیر مقدار و نوع پسماند و نوع پلیمر روی واکنشیدگی ضخامت چندسازه‌ها در شکل ۳ ارائه شده است. نتایج آنالیز آماری نشان می‌دهد که تأثیر مستقل نوع پلیمر روی واکنشیدگی ضخامت معنی‌دار است و چندسازه‌های ساخته شده با PP ثبات ابعاد بهتری دارند. بنابراین اثر مستقل نوع پسماند از لحاظ آماری معنی‌دار برآورد نشد. به طوری که بررسی اثر مستقل مقدار پسماند نشان می‌دهد که

شکل ۳- اثر نوع و مقدار پسماند و نوع پلیمر روی واکنشیدگی ضخامت چندسازه‌ها

بحث**دانسیته**

افزایش نسبت پسماند به آرد چوب باعث افزایش پیوسته دانسیته نمونه‌ها می‌گردد. Boni و همکاران (۲۰۰۴) و Ismail و Abu Bakar (۲۰۰۶) دانسیته پسماند کاغذسازی را حدود $2/2 \text{ g/cm}^3$ ذکر کرده‌اند که از دانسیته ماده چوبی به مراتب بیشتر است. از آنجا که هر دو پسماند دارای مقدار قابل توجهی مواد معدنی هستند، چنین نتیجه‌ای دور از انتظار نیست. بنابراین بیشتر بودن ماده معدنی پسماند لطیف ممکن است باعث بیشتر شدن دانسیته چندسازه‌های حاوی این نوع پسماند نسبت به چندسازه‌های دارای پسماند مازندان شده باشد. از آنجا که دانسیته HDPE حدود $0/95 \text{ g/cm}^3$ و دانسیته PP حدود $0/90 \text{ g/cm}^3$ می‌باشد می‌توان انتظار داشت که دانسیته چندسازه‌های ساخته شده با HDPE کمی بالاتر از نمونه‌های مشابه ساخته شده با PP باشد.

جذب آب

تیمارهای دارای پسماند در مقایسه با تیمار شاهد (آرد چوب) جذب آب کمتری نشان می‌دهند و با افزایش مقدار پسماند از جذب آب نمونه‌ها کاسته می‌شود. به طوری که کمتر بودن جذب آب نمونه‌های دارای پسماند احتمالاً به بیشتر بودن ماده معدنی آنها و تمایل کمتر ماده معدنی به جذب آب مربوط می‌شود. بنابراین به نظر نمی‌رسد آبدوستی پسماندهای استفاده شده تفاوتی داشته باشد. از این رو افزایش پسماند همانند چندسازه‌های PP باعث کاهش جذب آب چندسازه‌های HDPE نیز می‌شود. به طوری که مالئیک‌انیدرید موجود در عوامل جفت‌کننده ماده‌ای آبدوست و جاذب رطوبت است. جذب آب مواد

مرکب PP بسیار کم می‌باشد که این امر به مقدار کم مالئیک‌انیدرید MAPP (۰/۲٪) آنها مربوط است. در صورتی که مواد مرکب HDPE به دلیل داشتن مقدار بیشتری مالئیک‌انیدرید (۰/۱٪) در MAPE جذب آب بیشتری داشتند. هر چند جذب آب PP و HDPE خالص ناچیز است، اما در مقام مقایسه PP جذب آب کمتری دارد (Kiyosov, 2007).

واکشیدگی ضخامت

در مواد مرکب PP و HDPE افزایش نسبت پسماند به آرد چوب باعث کاهش پیوسته واکشیدگی ضخامت می‌گردد. از آنجا که مواد آلی پسماندها به مراتب کمتر از آرد چوب است و بخش عمده‌ای از مواد آلی چوب یعنی سلولز و همی سلولزها ترکیب‌هایی کاملاً آبدوست هستند بنابراین واکشیدگی ضخامت و جذب آب مواد مرکب ارتباط معکوسی با نسبت پسماند به آرد چوب دارد. از طرف دیگر وجود مواد معدنی احتمالاً باعث بسته شدن منافذ موجود در مواد چندسازه‌ها شده و جذب آب توسط آنها را کاهش می‌دهد. همانند جذب آب، واکشیدگی ضخامت مواد مرکب PP نیز احتمالاً به دلیل کمتر بودن درصد مالئیک‌انیدرید موجود در عامل جفت‌کننده، از واکشیدگی ضخامت مواد مرکب HDPE کمتر بود. عامل دیگر می‌تواند به کیفیت متفاوت اتصال پسماند با PP و PE مربوط باشد. Son و همکاران (۲۰۰۱) واکشیدگی ضخامت بیشتر مواد مرکب پلی‌اتیلنی دارای پرکننده پسماند کاغذسازی را در مقایسه با مواد مرکب پلی‌پروپیلنی دارای مقدار برابر پسماند کاغذسازی اتصال ضعیف پسماند کاغذسازی و زنجیره‌های PE در سطح مشترک می‌دانند.

نتیجه‌گیری

جایگزینی آرد چوب با پسماند کاغذسازی موجب افزایش دانسیته و کاهش جذب آب و واکنشیدگی ضخامت چندسازه‌ها شد. نسبت پسماند به آرد چوب روی هر سه ویژگی مذکور تأثیر معنی‌داری داشت. بنابراین کیفیت پسماند روی جذب آب و واکنشیدگی ضخامت تأثیر معنی‌داری نداشت ولی پسماند گرفته شده از کاغذسازی لطیف باعث افزایش دانسیته چندسازه‌ها در مقایسه با پسماند چوب و کاغذ مازندران شد. همچنین چندسازه‌های ساخته شده با PP دانسیته و جذب آب و واکنشیدگی ضخامت کمتری نسبت به چندسازه‌های ساخته شده با HDPE نشان دادند.

منابع مورد استفاده

- ASTM standards (2004). D 7031- 04. Standard Guide for Evaluating Mechanical and Physical Properties of Wood- Plastic Composite Products
- Boni, M. R., L. D'Aprile, G. De Casa. 2004. Environmental quality of primary paper sludge. Journal of hazardous materials. B108: 125-128
- Ismail, S.H. and A. Abu Bakar, 2005. A Comparative Study on the Effects of Paper Sludge and Kaolin on Properties of Polypropylene/Ethylene Propylene Diene Terpolymer Composites. Iranian Polymer Journal, 14 (8): 705-713.
- Ismail, S.H. and A. Abu Bakar, 2006. Effects of Chemical Modification of Paper Sludge Filled Polypropylene (PP)/Ethylene Propylene Diene Terpolymer (EPDM) Composites. Journal of Reinforced Plastics and Composites, 25 (1):43-58.
- Klyosov, A. A. 2007. Wood-Plastic Composites, John Wiley and Sons Inc., New Jersey, USA, 698 p.
- Son, J., H. Kim, and P. Lee, 2001. Role of Paper Sludge Particle Size and Extrusion Temperature on Performance of Paper Sludge-Thermoplastic Polymer Composites. Journal of Applied Polymer Science, 82: 2709-2718.
- Tajvidi, M., and G. Ebrahimi, 2002. Water Uptake and Mechanical Characteristics of Natural Filler-Polypropylene Composites. Journal of Applied Polymer Science, 88: 941-946

The effect of paper sludge , content and polymer types on the physical properties of wood- plastic composites

Mirzaei, B.^{1*}, Doosthoseini, K.², Ghasemi, I.³ and Hamze, Y.⁴

1*-Corresponding author, M.Sc., Dept. of Wood & Paper sci. & Technol., Faculty of Natural Resources, University of Tehran, Iran.
Email: bmirzaei@hotmail.com

2-Professor, Dept. of Wood & Paper Sci. & Technol., Faculty of Natural Resources, University of Tehran, Iran.

3-Associate professor, Iranian Polymer and Petrochemical Institute.

4-Associate professor, Dept. of Wood & Paper Sci. & Technol., Faculty of Natural Resources, University of Tehran, Iran.

Received: Jan., 2010

Accepted: Jan., 2011

Abstract

In this study two types of paper sludge, prepared by Mazandaran wood and paper company and Latif papermaking company along with wood flour utilized as plastic filler in polypropylene and high density polyethylene based composites. Weight percentage ratio of coupling agent, polymer and filler were kept constant 2%, 38%, and 60% in all formulations, respectively and composites were prepared by varied ratios of paper sludge and wood flour include 0: 60, 40: 20, 20: 40, and 60:0. Density, water absorption and thickness swelling of injection molded composites then measured. The results indicated the gradual substitution of wood flour by paper sludge increases the density of composites, and improves their water absorption and thickness swelling. The ratio of paper sludge to wood flour had statistically significant difference on all these properties, but the paper sludge type showed statistical difference just on the density of composites. Further to that, polypropylene based composites demonstrated lower density, water absorption and thickness swelling compared to high density polyethylene based ones.

Keywords: Mazandaran paper sludge, Latif paper sludge, composite, polypropylene, polyethylene, physical properties.